



**Utredningen om inrättande av  
Upphandlingsmyndigheten**  
S 2014:19

## **Budgetunderlag 2016 – 2018 för Upphandlingsmyndigheten**

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (kapitel 9), upprättas härmed budgetunderlag för åren 2016, 2017 och 2018.

En redovisning av myndighetens totala investeringsbehov är inte möjlig att upprätta då det ännu inte är klart vilka tillgångar myndigheten ska överta och vilka nyinvesteringar som behövs.

I detta budgetunderlag behandlas inte heller frågan om nuvarande anslag om konkurrens- och upphandlingsforskning som disponeras av Konkurrensverket. Utredningen avser att återkomma till frågan om Upphandlingsmyndigheten inflytande över och insyn i hur medel för upphandlingsforskning fördelas.

### **Bakgrund**

Regeringens mål för offentlig upphandling är att den ska vara effektiv, rättssäker och ta tillvara konkurrensen på marknaden samtidigt som innovativa lösningar främjas samt miljöhänsyn och sociala hänsyn beaktas.

Regeringen avser att utveckla färdplanen för den offentliga upphandlingen till en strategi. Strategins centrala perspektiv ska vara utveckling av offentlig verksamhet, ekologiska och sociala hänsyn samt innovationer. Ett samordnat upphandlingsstöd har en nyckelroll i genomförandet av regeringens politik inom upphandlingsområdet.

Under 2014 överfördes verksamheter från Vinnova, Kammarkollegiet och Miljöstyrningsrådet till Konkurrensverket. Konkurrensverket inrättade för detta ändamål en särskild avdelning Stöd. I budgetpropositionen för år 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 2) aviserade regeringen att en ny myndighet för upphandlingsstöd skulle bildas. Den 19 december 2014 beslutade därför regeringen att uppdra åt en särskild

utredare att förbereda införandet av Upphandlingsmyndigheten. Myndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 september 2015.

### **Förutsättningar**

Beredningen av detta underlag sker inom ramen för utredningen. I skrivande stund finns ingen beslutad instruktion. Utredningen ska lämna förslag till instruktion senast den 1 maj. Av detta skäl kommer beskrivningen av de kommande årens verksamhet att vara översiktlig och inte helt fullständig.

Inom Regeringskansliet pågår arbetet med att genomföra 2014 års upphandlingsdirektiv. Avsikten är att samtliga förslag i Genomförandeutredningens betänkanden (SOU 2014:51 och SOU 2014:69) samt i departementspromemorian Nya regler om upphandling (Ds 2014:25) ska behandlas samlat i den kommande propositionen.

Väl genomförda kan 2014 års upphandlingsdirektiv bidra till att öka effektiviteten i de offentliga utgifterna och till att främja upphandlande myndigheters och enheters möjligheter att beakta innovativa lösningar, miljöhänsyn och sociala hänsyn i upphandlingar. Direktiven ska vara genomförda i svensk rätt i april 2016. Avsikten är att direktiven vid denna tidpunkt ska vara genomförda genom en ny lag om offentlig upphandling, en ny lag om upphandling inom försörjningssektorerna och en lag om upphandling av koncessioner.

I promemorian Nya regler om upphandling (DS 2014:25) anges att det samlade upphandlingsstödet har goda förutsättningar att ge stöd till upphandlande myndigheter, enheter samt leverantörer om hur de nya bestämmelserna ska tillämpas och att förutsättningarna för att ett nytt regelverk inte behöver leda till ett ökat antal överprövningar är goda.

Av Upphandlingsstödsutredningen (SOU 2012:32) framgår att upphandlingsstödet hittills varit mest fokuserat på upphandlingsförfarandet. Eftersom upphandlingsförfarandet styrs av lagstiftning och rättspraxis och det för en effektiv upphandlingsverksamhet är nödvändigt med en korrekt tillämpning av regelverket kommer upphandlingsjuridiken alltid vara av central betydelse för verksamheten. Upphandlingsstödsutredningen hänvisar till Upphandlingsutredningen (SOU 2013:12) som menar att förutsättningarna för att göra ”goda affärer” kräver upphandlingsstödande insatser inom hela upphandlingsprocessen. Detta synsätt kommer att vara vägledande för den nya myndigheten. Upphandlingsmyndigheten måste arbeta både med ökad bredd och ökat djup när det gäller vägledning i upphandlingsjuridiska frågor i syfte att ge information och vägledning till upphandlande myndigheter och leverantörer. Ett exempel på det breda synsättet är att Upphandlingsmyndigheten bör medverka till att upphandlande

myndigheter i högre utsträckning betraktar upphandling som en viktig strategisk fråga.

### **Förväntningar inför åren 2016 – 2018**

Upphandlingsmyndigheten kommer att ha en central roll i genomförandet av regeringens politik inom offentlig upphandling.

Upphandlingen ska utgöra ett effektivt instrument för att åstadkomma positiva effekter i samhället såsom ökad tillväxt och sysselsättning samt en hållbar utveckling med hänsyn till miljömässiga, sociala och etiska aspekter. Myndigheten ska vara synlig för målgrupperna. Regeringen vill att möjligheterna till sociala och miljömässiga upphandlingar ska förbättras i hela den offentliga sektorn. Det är viktigt att de offentliga upphandlingarna utförs affärsmässigt och att de leder till nytta för investerade skattemedel. Offentlig upphandling är betydelsefull för den offentliga sektorns funktion och för en väl fungerande samhällsservice som tillgodoser medborgarnas förväntningar.

Upphandlingsmyndighetens resultat är helt beroende av medarbetarnas kompetens samt effektiva former för samverkan med företag, olika aktörer i offentlig sektor och intresseorganisationer. Metoder för prioritering, planering, genomförande, kommunikation och uppföljning behöver utvecklas. Organisation och stödsystem ska vara anpassade till ett flexibelt och omvärldsorienterat arbetssätt. När myndigheten inleder sin verksamhet den 1 september 2015 kommer det nödvändiga utvecklingsarbetet inte att vara slutfört. Myndigheten kommer att vara under en uppbyggnadsfas även under 2016.

### **Myndighetens verksamhet under åren 2016 – 2018**

Upphandlingsmyndigheten ska utveckla och förvalta upphandlingsstöd inom offentlig sektor. Myndigheten ska verka för att öka upphandlingens strategiska betydelse och bidra till att hela inköpsprocessen kan genomföras elektroniskt och med miljömässiga och sociala hänsyn. Syftet är att utveckla en hållbar och effektiv offentlig upphandling som också främjar och utvecklar väl fungerande marknader.

Myndigheten ska tillhandahålla metod- och kompetensstöd för offentlig upphandling inklusive innovationsupphandling, för såväl upphandlande myndigheter som leverantörer. Arbetet ska också bidra till att underlätta för små och medelstora företag att delta i offentlig upphandling. För att nå ut med stödmaterial är det viktigt att myndigheten arbetar utåtriktat genom att till exempel erbjuda seminarier eller delta i andras utbildningar/konferenser.

Upphandlingsmyndigheten ska fokusera på områden där möjligheterna till förbättringar är störst, men även områden som har ett generellt

intresse och där insatserna förväntas leda till tydliga resultat. I de fall där insatsen blir effektivare genom att samverka med andra aktörer, till exempel Sveriges kommuner och landsting (SKL) eller näringslivsorganisationer, söks och prioriteras sådan samverkan.

Under framför allt 2016 kommer arbetet med att forma en stabil och väl fungerande verksamhet med effektiva processer och arbetssätt samt en bra samverkan med andra organisationer att fortsätta.

Det interna arbetet kommer att fokusera på:

- att vidareutveckla rutiner och system för styrning och uppföljning av verksamhetens uppdrag, projekt och åiterrapportering,
- att utveckla en gemensam värdegrund utifrån myndighetens uppdrag,
- att vidareutveckla en kommunikationsstrategi, en kommunikationsplan och en utbildningsplan, samt
- att utveckla en kompetensförsörjningsstrategi som inkluderar både interna och externa resurser.

Till prioriterade uppgifter hör olika projekt för att visa hur offentlig upphandling och offentliga inköp kan användas som ett styrmedel för att uppnå en organisations mål och som ett medel för att nå samhällliga mål avseende bland annat miljö, social omsorg och näringslivsutveckling. Kriterier som beaktar miljöhänsyn och sociala hänsyn ska utvecklas och förvaltas.

Myndigheten kommer även att ge stöd när det gäller hur man styr, organiserar samt genomför upphandling på ett effektivt och rättssäkert sätt samt hur man tar till vara innovationsupphandlingens fördelar. Helpdeskfunktionen är mycket efterfrågad och bör utvecklas vidare.

Myndigheten kommer vidare att prioritera stöd som rör former och metoder för avtalsförvaltning och uppföljning av inköp. Inom uppdraget att bidra till en genomgående elektronisk inköpsprocess ska myndigheten samarbeta med bland annat SKL och Ekonomistyrningsverket.

Den nya lagstiftningen kommer att prägla verksamheten under året. Informationssatsningar genomförs tillsammans med Konkurrensverket och andra aktörer.

Verksamheten inom upphandlingsstöd innebär mycket kontakter och samverkan med externa aktörer. Myndigheten ska under den kommande treårsperioden ytterligare utveckla samarbetet med bland annat universitet och högskolor.

Deltagandet i internationellt och nordiskt utvecklingsarbete inom området är av strategisk betydelse för myndigheten, både vad gäller

kompetensutveckling för den egna personalen och möjligheter att påverka framtida regelverk, metodik och tillämpningspolicy i en alltmer globaliserad omvärld.

För att uppnå de övergripande målen behövs en nära samverkan mellan Konkurrensverket och Upphandlingsmyndigheten. Formerna för denna samverkan behöver arbetas fram av de båda myndigheterna gemensamt.

### **Utgiftsområde 24 anslag 01:23 Upphandlingsmyndigheten (Ramanslag)**

Vid planering av verksamheten och beräkning av anslagsnivåer utgår utredningen från de förutsättningar som finns uttryckta i budgetpropositionen och direktiven till utredningen om inrättande av Upphandlingsmyndigheten. Förslaget är mot bakgrund av detta en anslagstilldelning på 76 500 tkr 2016, 76 500 tkr 2017 och 76 500 tkr 2018.

Upphandlingsmyndighetens förvaltningsanslag avses att användas till bland annat följande verksamheter:

- Verka för att upphandlande myndigheter och enheter i större utsträckning hanterar upphandlingsfrågor på ett strategiskt sätt.
- Ge vägledning, metodstöd och information om en rättssäker och hållbar offentlig upphandling, uppföljning och utvärdering och i detta arbete inkludera innovationsupphandlingar, miljöhänsyn, sociala hänsyn och hänsyn till små och medelstora företag.
- Utveckla och förvalta kriterierna som beaktar miljöhänsyn och sociala hänsyn.
- Bistå regeringen i arbetet med ta fram och följa upp strategin för offentlig upphandling.
- Genomföra och delta i informationsaktiviteter vid införande av den nya lagstiftningen inom upphandlingsområdet.
- Samverka med svenska och utländska myndigheter, leverantörer, intresseorganisationer och andra organisationer inom området både vid genomförande av specifika utredningar eller andra specifika insatser samt på en mer generell politik.
- Verka för att hela inköpsprocessen kan genomföras elektroniskt och delta i standardiseringen av processen.

Utredningen avser att återkomma till dessa frågor vid redovisningen av förslag till instruktion och regleringsbrev.

## Preliminär budget för myndighetens kostnader

<b>Belopp i tkr</b>	<b>Prognos 1) 2015 sept- dec</b>	<b>beräknat 2016</b>	<b>Beräknat 2017</b>	<b>beräknat 2018</b>
* Engångsvisa omställningskostnader	3 800	-		
* Personalkostnader	14 500	52 000	52 500	53 000
* Lokalkostnader	2 100	5 400	5 400	5 400
* Övriga driftskostnader	3 300	10 600	9 600	9 600
* Projektkostnader	1 800	8 500	9 000	8 500
<b>Summa</b>	<b>25 500</b>	<b>76 500</b>	<b>76 500</b>	<b>76 500</b>

1) Avs. 2015 del av 76,5 mnkr som KKV ej förbrukar

I tabellen redovisas prognosen för myndighetens första verksamhetsår som endast omfattar fyra månader. Från 2016 och framåt beräknas personalstyrkan uppgå till cirka 65 personer. Utöver de tjänster som omfattas av verksamhetsövergången beräknas ytterligare ett 20-tal besättas. Bland dessa finns lednings- och stödpersonal men även förstärkningar vad gäller kommunikation och utredning/analys. Till projektkostnader räknas främst konsultkostnader avseende särskild expertkompetens. Myndigheten har inte möjlighet att ha egen kompetens på alla områden som omfattas av utvecklingsinsatser.

### Räntekontokredit

Räntekontokrediterna föreslås för budgetåren 2016 – 2018 uppgå till 10 procent av disponibla medel (anslag, avgifter och bidrag) som myndigheten disponerar, motsvarande ca 7 000 tkr per år.

### Anslagskredit

Anslagskrediterna föreslås för budgetåren 2016 – 2018 uppgå till 3 procent av anslaget storlek. År 2015, då det disponibla beloppet är lägre och engångsvisa uppstartskostnader belastar anslaget, finns såsom tidigare föreslagits, behov av en högre anslagskredit på 15 procent (Dnr Fi S 2014:19/2015/3).

### Låneram

Låneramen föreslås för budgetåren 2016 – 2018 uppgå till 5 000 tkr. Tidigare har föreslagits att låneramen för år 2015 ska vara 6 000 tkr. Denna bedömning kvarstår.

### Förslag till finansiering

Utredningen föreslår följande finansiering för åren 2016 – 2018 i 2015 års prisnivå.

<b>Belopp i tkr</b>	<b>prognos 2015</b>	<b>beräknat 2016</b>	<b>beräknat 2017</b>	<b>beräknat 2018</b>
Anslag 01:23				
Upphandlingsmyndigheten	25 500	76 500	76 500	76 500
Avgiftsinkomster som disponeras	0	0	0	0
Övriga inkomster som disponeras	0	0	0	0
<b>Summa</b>	<b>25 500</b>	<b>76 500</b>	<b>76 500</b>	<b>76 500</b>

### **Lokaler**

Upphandlingsmyndigheten kommer att teckna överenskommelse med Konkurrensverket om andrahandsupplåtelse av lokaler. Denna kommer att motsvara de villkor som gäller i Konkurrensverkets hyresavtal. Bland annat gäller detta option om avflyttning år 2017. Under hösten 2015 kommer därför en förnyad bedömning av myndighetens långsiktiga lokalbehov att göras.